

**TRIBUNALI PENAL NDËRKOMBËTAR
PËR ISH-JUGOSLLAVINË**

Lënda Nr. IT-04-84bis-PT

PROKURORJA E TRIBUNALIT

KUNDËR

**RAMUSH HARADINAJT
IDRIZ BALAJT
LAHI BRAHIMAJT**

AKTAKUZA E NDRYSHUAR PËR HERË TË KATËRT E RISHIKUAR

Prokurorja e Tribunalit Penal Ndërkombëtar për ish-Jugosllavinë, në bazë të kompetencave të veta sipas Nenit 18 të Statutit të Tribunalit Penal Ndërkombëtar për ish-Jugosllavinë akuzon:

**Ramush Haradinajn
Idriz Balajn
Lahi Brahimajn**

Për **SHKELJE TË LIGJEVE OSE ZAKONEVE TË LUFTËS**, si parashtrohen më poshtë.

TË AKUZUARIT

1. **Ramush Haradinaj** (“gjithashtu i njohur si “Smajl”) u lind më 3 korrik 1968 në Glogjan¹, në komunën e Deçanit, në Kosovë, në ish-Jugosllavi.
2. Së paku nga 1 marsi 1998 deri në mes të qershorit 1998, **Ramush Haradinaj** ishte komandant *de facto* në *Ushtrinë Çlirimtare të Kosovës* (UÇK), [në anglisht] Kosovo Liberation Army (KLA). Në mes të qershorit 1998, **Ramush Haradinaj** u emërua komandant *de jure*. Si komandant, **Ramush Haradinaj** kishte komandë të përgjithshme të forcave të UÇK-së në Zonën Operative të Dukagjinit që ndodhej

¹ Për shkak se shumë vende në Kosovë njihen prej emrit serb dhe atij shqiptar, [në variantin anglisht] të tëra fshatrat identifikohen me emrin në serbisht dhe shqip.

- në Kosovën perëndimore. Ai ishte ndër udhëheqësit më të lartë të UÇK-së në Kosovë.
3. Zona Operative e Dukagjinit përfshinte komunat e Pejës, Deçanit, Gjakovës, dhe pjesë të komunave të Istogut dhe të Klinës. Fshatrat Baran, Bellopojë, Kosuriq, Loxhë, Novosellë e Poshtme, Nepolë, Pejë, Turjakë dhe Zahaq në komunën e Pejës; Baballoq, Dashinoc, Deçan, Gjocaj, Dubravë, Gllogjan, Gramaçel, Junik, Lloçan, Pozhare, Ratishë dhe Irzniq në komunën e Deçanit; Gjakovë, Dujakë, Jabllanicë, Piskotë, Plançar dhe Zhabel në komunën e Gjakovës; Dollc dhe Grabanicë në komunën e Klinës; dhe rrethina e kanalit të Liqenit të Radoniqit ishin brenda zonës së komandës dhe kontrollit të **Ramush Haradinajt**.
 4. Në pranverë të vitit 1998, UÇK-ja kishte një Shtab të Përgjithshëm por asnjë komandant i lartë i identifikuar nuk jepte urdhra. Çdo zonë operative e UÇK-së në Kosovë vepronte në mënyrë të pavarur nga autoriteti më i lartë komandues. **Ramush Haradinaj** ishte një nga komandantët më të pavarur të zonave. Baza e tij për operacione ushtarake ishte oborri i tij familjar në Gllogjan, i cili u bë edhe selia e shtabit të UÇK-së për Zonën Operative të Dukagjinit.
 5. Nga fillimi i prillit 1998, pjesë të Deçanit dhe Gjakovës rreth bazës së Gllogjanit të **Ramush Haradinajt**, ishin padyshim nën kontrollin e tij dhe brenda fundit të qershorit 1998, ai e kishte zgjeruar kontrollin në komunat fqinje të Pejës, Istogut dhe Klinës. Si Komandant i Zonës Operative të Dukagjinit, **Ramush Haradinaj** kontrollonte njësitë vendëse të UÇK-së. Komandantët e nënzonave në zonë merrnin urdhra prej tij dhe i zbatonin. Veç pushtetit të tij ushtarak, në strukturën klanore të shoqërisë kosovare **Ramush Haradinaj** ishte figurë e spikatur në zonën e fshatit të tij të lindjes, Gllogjan dhe në komunën e Deçanit.

6. **Ramush Haradinaj** e mbajti pozitën e tij si Komandant i Zonës Operative të Dukagjinit gjatë konfliktit të armatosur në Kosovë së paku deri në përfundimin e luftimeve në qershor 1999.
7. Në 1999, **Ramush Haradinaj** iu bashkua Trupave Mbrojtëse të Kosovës (TMK), një forcë e re e krijuar prej Misionit të Administratës së Përkohshme të Kombeve të Bashkuara në Kosovë (UNMIK) për t'i përfshirë njësitë e UÇK-së në strukturën e re të forcave, nën administrimin ndërkombëtar në Kosovë. Ai u bë Komandant i Grupit të Dytë Rajonal të TMK-së, me qendër në Prizren. Në vitin 2000 ai u tërhoq nga pozita e tij në TMK dhe themeloi partinë politike të quajtur “Aleanca për Ardhmërinë e Kosovës” (AAK). Ai ishte anëtar i parlamentit nga 2001 deri në 2004. Në dhjetor 2004 ai u bë Kryeministër i Kosovës.
8. **Idriz Balaj (gjithashtu i njohur si “Togeri”)**, u lind më 23 gusht 1971 në Gllarevë të Komunës së Klinës në Kosovë, në ish-Jugosllavi.
9. Gjatë gjithë kohës që lidhet me këtë aktakuzë, **Idriz Balaj** ishte anëtar i UÇK-së. Ai komandonte një njësi speciale e njohur si “Shqiponjat e Zeza”. Me miratimin e **Ramush Haradinajt** njësia “Shqiponjat e Zeza” u krijua në prill 1998 si Njësi Speciale e Ndërhyrjes së Shpejtë. Kjo njësi zakonisht e kishte bazën në fshatin Irzniq, numri i forcave të saj ndryshonte nga 40 deri në 100 ushtarë dhe anëtarët e saj ishin prej fshatrave të ndryshme. **Ramush Haradinaj** e ndihmoi **Idriz Balajn** në stërvitjen e Shqiponjave të Zeza që vepronin anëmbanë komunave në Zonën Operative të Dukagjinit. Si Komandant i Shqiponjave të Zeza, **Idriz Balaj** ishte drejtpërsëdrejti i varur prej **Ramush Haradinajt** dhe bashkëpunonte ngushtë me të.
10. Në 1999, pas përfundimit të luftimeve, **Idriz Balaj** iu bashkua TMK-së dhe mbante gradën major.

11. **Lahi Brahima**j (gjithashtu i njohur si “**Magjupi**”) u lind më 26 janar 1970 në Jabllanicë të komunës së Gjakovës në Kosovë, në ish-Jugosllavi. **Lahi Brahima**j është dajë i **Ramush Haradinajt**.
12. Gjatë gjithë kohës që lidhet me këtë aktakuzë, **Lahi Brahima**j ishte anëtar i UÇK-së me bazë në shtabin e Jabllanicës. Ai u emërua Zëvendëskomandant i Shtabit Operativ të Dukagjinit më 23 qershor 1998. Ai mbeti Zëvendëskomandant deri më 5 korrik 1998 kur u hoq nga kjo detyrë. Pastaj vëllai i tij Nazmi Brahima
- j e zëvendësoi atë duke u emëruar Zëvendëskomandant i Shtabit Operativ të Dukagjinit. Më tej **Lahi Brahima**j shërbeu si Drejtor i Financës në Shtabin e Përgjithshëm të UÇK-së. Gjatë tërë periudhës së aktakuzës, pavarësisht ndryshimit formal të funksionit, **Lahi Brahima**j ishte vartës i **Ramush Haradinajt** dhe bashkëpunonte ngushtë me të. Pas ndalimit të luftimeve **Lahi Brahima**j u bë oficer me gradë të lartë në TMK.

AKUZAT E PËRGJITHSHME

13. Të gjitha veprimet ose mosveprimet e akuzuara në këtë aktakuzë si shkelje të ligjeve ose zakoneve të luftës ndodhën midis 1 marsit 1998 dhe 30 shtatorit 1998 në Kosovë, në ish-Jugosllavi.
14. Gjatë gjithë kohës që lidhet me këtë aktakuzë, në Kosovë ekzistonte gjendja e konfliktit të armatosur midis UÇK-së dhe forcave të Republikës Federale të Jugosllavisë dhe të Ministrisë së Brendshme të Republikës së Serbisë (Forcat Serbe). Krimet e akuzuara në këtë aktakuzë bazuar në Nenin 3 të Statutit të Tribunalit lidheshin ngushtë me konfliktin e armatosur. Viktimat e këtyre krimeve ishin persona të cilët nuk merrnin pjesë aktive në luftime. Viktimat ishin kryesisht civilë serbë, shqiptarë kosovarë, romë/egjiptianë kosovarë ose civilë të tjerë. UÇK-ja i konsideronte shumicën e këtyre viktimave civile si bashkëpunëtorë të Forcave Serbe, ose si mospërkrahës të UÇK-së, ose se i rezistonin UÇK-së me mjete joushtarake.
15. Gjatë gjithë kohës që lidhet me këtë aktakuzë, **Ramush Haradinaj, Idriz Balaj** dhe **Lahi Brahimaj** ishin të detyruar t'u bindeshin ligjeve dhe zakoneve që rregullojnë kryerjen e konflikteve të armatosura, duke përfshirë Konventat e Gjenevës të vitit 1949.

PËRGJEGJËSIA PENALE INDIVIDUALE

16. **Ramush Haradinaj, Idriz Balaj** dhe **Lahi Brahimaj** akuzohen secili individualisht në bazë të Nenit 7(1) të Statutit të Tribunalit për përgjegjësi penale në lidhje me krimet e akuzuara në këtë aktakuzë.
17. “Kryerja” në këtë Aktakuzë përfshin kryerjen fizike të një krimi me anë të veprimeve ose mosveprimeve ose pjesëmarrjes së të Akuzuarve në një ndërmarrje të përbashkët kriminale (NPK)

18. Çdo i Akuzuar ngarkohet me kryerjen e krimeve të akuzuara si pjesëmarrës në NPK të përshkruara në paragrafët 23-25. Ndryshe çdo i Akuzuar akuzohet për planifikimin, nxitjen, urdhërimin, kryerjen ose ndryshe për ndihmë dhe inkurajim në planifikimin, përgatitjen ose zbatimin e krimeve të parashtruara në pikat e përmendura në paragrafët 20-22.
19. Në lidhje me kategoritë e përgjegjësisë së planifikimit, nxitjes ose urdhërimit të krimeve të akuzuara, secili i Akuzuar veproi me dijeninë e gjasës thelbësore se në zbatimin e planit, urdhërimit ose nxitjes do të kryheshin krime. Përsa i përket përgjegjësisë së ndihmës dhe inkurajimit çdo i Akuzuar ishte i vetëdijshëm se veprimet ose mosveprimet e tij ndihmuan në kryerjen e krimeve të akuzuara në këtë aktakuzë ose ishte i vetëdijshëm se ndoshta do të kryheshin një numër krimesh dhe se veprimet ose mosveprimet e tij do të ndihmonin në kryerjen e një krimi ose krimeve të tilla.
20. Si alternativë ndaj përgjegjësisë së tij në NPK, **Ramush Haradinaj** mban përgjegjësi penale individuale për veprimet dhe mosveprimet e tij në kuptimin që ai nxiti, urdhëroi, kreu ose ndihmoi dhe inkurajoi krimet e përshkruara dhe të akuzuara në Pikat 1 dhe 6 të Aktakuzës.
21. Si alternativë ndaj përgjegjësisë së tij në NPK, **Idriz Balaj** mban përgjegjësi penale individuale për veprimet dhe mosveprimet e tij në kuptimin që ai planifikoi, kreu ose ndihmoi dhe inkurajoi krimet e përshkruara dhe të akuzuara në Pikat 1 dhe 6 të Aktakuzës.
22. Si alternativë ndaj përgjegjësisë së tij në NPK, **Lahi Brahimaj** mban përgjegjësi penale individuale për veprimet dhe mosveprimet e tij në kuptimin që ai planifikoi, nxiti, urdhëroi, kreu ose ndihmoi dhe inkurajoi krimet e përmendura dhe të akuzuara në Pikat 1, 2 dhe 6 të Aktakuzës.

NDËRMARRJA E PËRBASHKËT KRIMINALE

23. **Ramush Haradinaj, Idriz Balaj dhe Lahi Brahimaj** janë penalisht përgjegjës si pjesëmarrës në NPK për krimet e akuzuara në çdo pikë të aktakuzës me përjashtim të **Lahi Brahimajt** për Pikën 3 dhe Pikën 5. Çdo krim i akuzuar në aktakuzë përfshihej në qëllimin e përbashkët kriminal të NPK-së dhe secili i Akuzuar kishte të njëjtin synim me bashkëfajtorët e tjerë për kryerjen e këtyre krimeve. Ndryshe, nëqoftëse disa prej krimeve të akuzuara nuk përfshiheshin në NPK, ato ishin pasoja të natyrshme dhe të parashikueshme të NPK-së dhe secili i Akuzuar ishte i vetëdijshëm se këto krime ishin pasoja të natyrshme dhe parashikueshme të zbatimit të NPK-së
24. Qëllimi i përbashkët kriminal i NPK-së ishte konsolidimi i kontrollit të plotë të Ushtrisë Çlirimtare të Kosovës mbi Zonën Operative të Dukagjinit përmes largimit të paligjshëm dhe keqtrajtimit të civilëve serbë dhe përmes keqtrajtimit të civilëve shqiptarë kosovarë, romë/egjiptianë kosovarë dhe civilëve të tjerë, të cilët bashkëpunonin ose mendohej se bashkëpunonin me forcat serbe ose se nuk e përkrahnin UÇK-në. Qëllimi i përbashkët kriminal përfshinte kryerjen e krimeve kundër njerëzimit sipas Nenit 5 dhe shkeljet e ligjeve ose zakoneve të luftës sipas Nenit 3, ndër të cilat vrasje, përndjekje, veprime çnjerëzore, trajtim mizor, burgim të paligjshëm dhe tortura. NPK-ja përfshinte ngritjen dhe funksionimin e objekteve të burgimit të UÇK-së dhe keqtrajtimin e personave të mbajtur në këto objekte, ndër të tjera në selitë e shtabeve të UÇK-së në Jabllanicë dhe në Gllogjan dhe në shtabin e Shqiptonjave të Zeza në Irzniq.
25. NPK-ja filloi në mars 1998 ose rreth kësaj kohe dhe vazhdoi së paku deri nga fundi i shtatorit 1998. Ndër anëtarët e saj ishin **Ramush Haradinaj, Idriz Balaj, Lahi Brahimaj** dhe ushtarë të tjerë të UÇK-së që kishin të njëjtin synim për kryerjen e krimeve të cilat përfshiheshin në qëllimin e përbashkët kriminal të NPK-së dhe të cilët morën pjesë në kryerjen e krimeve të akuzuara në këtë aktakuzë ose përndryshe kontribuan në arritjen e qëllimit të përbashkët kriminal

- të NPK-së. Anëtarët e tjerë të UÇK-së të cilët kishin të njëjtin synim për kryerjen e krimeve që përfshiheshin në qëllimin e përbashkët kriminal ishin ndër të tjerë vëllezërit e **Ramush Haradinajt**, Daut Haradinaj, Frashër Haradinaj dhe Shkëlzen Haradinaj, dhe të tjerë ndër të cilët Nasim Haradinaj, Zeqir Nimonaj, Luan Përvorfi, Krist Përvorfi, Nazmi Brahimaj, Naser Brahimaj i njohur si “Rusi”, Alush Agushi, Myftar Brahimaj, Pjetër Shala, Arbnor Zejneli dhe Azem Veseli.
26. Me anë të pjesëmarrjes në NPK, çdo i Akuzuar është individualisht përgjegjës për veprimet dhe mosveprimet e dy të bashkakuzuarve si dhe për veprimet dhe mosveprimet e anëtarëve të tjerë të NPK-së që ishin për realizimin e qëllimit të përbashkët kriminal dhe që, ose përfshiheshin në objektivin e NPK-së, ose ishin pasoja të natyrshme dhe të parashikueshme të zbatimit të saj.
27. Çdo i Akuzuar është gjithashtu përgjegjës për veprimet dhe mosveprimet e personave të tjerë të cilët nuk ishin anëtarë të NPK-së, por të cilët u përdorën prej anëtarëve të NPK-së për kryerjen e krimeve në realizimin e qëllimit të përbashkët kriminal të cilat ose përfshiheshin në qëllimin e NPK-së, ose ishin pasoja të natyrshme dhe të parashikueshme të zbatimit të saj.

PJESËMARRJA E ÇDO TË AKUZUARI NË NDËRMARRJEN E PËRBASHKËT KRIMINALE

28. **Ramush Haradinaj** mori pjesë në NPK ndër të tjera, nëpërmjet këtyre veprimeve ose mosveprimeve:
- (a) duke mundësuar si Komandant i Zonës Operative të Dukagjinit që forcat e UÇK-së nën kontrollin e tij të vepronin në mënyrë të strukturuar dhe të disiplinuar dhe duke kontrolluar, planifikuar dhe organizuar operacionet e UÇK-së;

- (b) duke lejuar që UÇK-ja nën kontrollin dhe drejtimin e tij, të krijonte një sistem për rrëmbime, vrasje, burgim dhe forma të tjera të keqtrajtimit të civilëve serbë, shqiptarë kosovarë dhe romë/egjiptianë kosovarë të cilët bashkëpunonin ose mendohej se bashkëpunonin me Forcat Serbe ose që ndryshe nuk e përkrahnin UÇK-në;
- (c) duke përjashtuar të gjithë rivalët e forcave të UÇK-së, si Forcat e Armatosura të Republikës së Kosovës (FARK) nga Zona Operative e Dukagjinit me qëllim që t'u siguronte ushtarëve të tij aftësinë për të mbizotëruar në zonë dhe për të përndjekur civilë;
- (d) duke e përdorur shtëpinë e vet si qendër operative dhe duke i shfrytëzuar burimet e tjera të familjes Haradinaj dhe përkrahjen e anëtarëve të familjes së tij për të fuqizuar më tej pushtetin e tij, duke synuar ndër të tjera, zbatimin e NPK-së, duke përfshirë edhe përndjekjen e civilëve;
- (e) duke miratuar krijimin e njësisë famëkeqe "Shqiponjat e Zeza" që kreu sulme ndaj civilëve dhe i keqtrajtoi ata;
- (f) duke emëruar dhe mbajtur të bashkakuzuarin **Idriz Balaj**, si Komandant të "Shqiponjave të Zeza";
- (g) duke emëruar **Lahi Brahimajn** dhe më pas, Nazmi Brahimajn si Zëvendëskomandant të Shtabit Operativ të Dukagjinit dhe si ushtarak përgjegjës i UÇK-së në objektin e burgimit të Jabllanicës ku u mbajtën dhe u keqtrajtuat civilë;
- (h) duke planifikuar, ngritur dhe vënë në funksionim objektin e burgimit në Jabllanicë, i cili u përdor për mbajtjen e paligjshme dhe keqtrajtimin e civilëve;
- (i) duke miratuar dhe inkurajuar sjelljen kriminale të të bashkakuzuarve të tij dhe ushtarëve të UÇK-së kur ai ishte i pranishëm në objektin e burgimit në Jabllanicë;
- (j) duke kontrolluar burgimin e mëtejshëm, lirimin, ose trajtimin mjekësor të civilëve të mbajtur nga UÇK-ja në Zonën Operative të Dukagjinit, përfshirë objektin e burgimit të Jabllanicës;

- (k) duke miratuar dhe inkurajuar sjelljen kriminale të të Bashkakuzuarve të tij dhe të vartësve të tjerë në Zonën Operative të Dukagjinit, në vende si objekti i burgimit në Jabllanicë.
 - (l) duke dhënë miratimin e tij të heshtur për ekzekutimin e personave të burgosur; dhe
 - (m) nëpërmjet veprimeve dhe mosveprimeve të tij në veprimtaritë kriminale të përshkruara në këtë aktakuzë, ndër të tjera ato në Pikat 1 dhe 6 ku ai nxiti, urdhëroi, kreu ose ndihmoi dhe inkurajoi krimet e përshkruara dhe të akuzuara.
29. **Idriz Balaj** mori pjesë në NPK, ndër të tjera, nëpërmjet këtyre veprimeve ose mosveprimeve:
- (a) duke bashkëpunuar ngushtë si Komandant i “Shqiponjave të Zeza”, me **Ramush Haradinajn** dhe duke dhënë përkrahje të drejtpërdrejtë operative për veprimtaritë kriminale të UÇK-së në Zonën Operative të Dukagjinit;
 - (b) duke miratuar dhe inkurajuar sjelljen kriminale të anëtarëve të “Shqiponjave të Zeza” që ishin vartësit e tij dhe atë të anëtarëve të tjerë të UÇK-së;
 - (c) duke miratuar dhe inkurajuar sjelljen kriminale të të Bashkakuzuarve të tij dhe ushtarëve të tjerë të UÇK-së në objektin e burgimit në Jabllanicë;
 - (d) nëpërmjet veprimeve dhe mosveprimeve të tij në veprimtaritë kriminale të përshkruara në këtë aktakuzë, ndër të tjera ato në Pikat 1 dhe 6; ku ai planifikoi, kreu, ose ndihmoi dhe inkurajoi krimet e përshkruara dhe të akuzuara.
30. **Lahi BRAHIMAJ** mori pjesë në NPK ndër të tjera, nëpërmjet këtyre veprimeve ose mosveprimeve:
- (a) duke bashkëpunuar ngushtë si Zëvendëskomandant i Shtabit Operativ të Dukagjinit dhe si komandant në UÇK-së me Ramush Haradinajn dhe duke

dhënë përkrahje të drejtpërdrejtë operative për veprimtaritë kriminale të UÇK-së në Zonën Operative të Dukagjinit;

- (b) duke drejtuar objektin e burgimit në Jabllanicë së paku prej prillit 1998 deri më 5 korrik 1998 ose rreth kësaj date, ndër të tjera për zbatimin e NPK-së nëpërmjet burgimit dhe keqtrajtimit të civilëve;
 - (c) duke miratuar dhe inkurajuar sjelljen kriminale të të Bashkakuzuarve të tij dhe të ushtarëve të tjerë të UÇK-së në objektin e burgimit në Jabllanicë gjatë asaj periudhe kohore dhe më pas, së paku deri në mes të shtatorit 1998;
 - (d) duke miratuar dhe inkurajuar sjelljen kriminale të ushtarëve të UÇK-së, ndër ta edhe të policisë ushtarake dhe persona të tjerë të cilët sulmuan dhe ndryshe keqtrajtuuan civilë në Zonën Operative të Dukagjinit; dhe
 - (e) prej veprimeve dhe mosveprimeve të tij në veprimtaritë kriminale të përshkruara në këtë aktakuzë, ndër të tjera ato në Pikat 1, 2, 3, 5 dhe 6 ku ai planifikoi, nxiti, urdhëroi, kreu ose ndihmoi dhe inkurajoi krimet e përshkruara dhe të akuzuara.
31. Hollësitë e tjera të funksionimit të NPK-së dhe pjesëmarrjes së secilit të akuzuar jepen në akuzat dhe paraqitjen e mëposhtme të fakteve.

PARAQITJA E FAKTEVE

32. Në 1998, komuna e Deçanit kishte 57,125 banorë, prej të cilëve 55,886 ishin shqiptarë, 791 ishin serbë dhe 448 ishin të përkatësive të tjera etnike. Komuna e Gjakovës kishte rreth 131,700 banorë, prej të cilëve 122,856 ishin shqiptarë, 3,211 serbë, dhe 5,680 të përkatësive të tjera etnike. Komuna e Istogut kishte rreth 64,000 banorë, prej të cilëve 51,343 ishin shqiptarë, 7,270 serbë, dhe 5,381 të përkatësive të tjera etnike. Komuna e Klinës kishte rreth 75,000 banorë, prej të cilëve 66,683 ishin shqiptarë, 6,306 ishin serbë, dhe 3,386 të përkatësive të tjera etnike. Komuna e Pejës kishte rreth 150,000 banorë prej të cilëve 111,638 ishin shqiptarë, 14,765 serbë, dhe 13,788 të përkatësive të tjera etnike.

33. Herët në 1998, u ashpërsua konflikti midis autoriteteve serbe dhe UÇK-së në rajonin e Gllogjanit. Deri në fillim të shtatorit 1998, shtabi i UÇK-së i **Ramush Haradinajt** ndodhej në oborrin e familjes së tij në fshatin e lindjes në Gllogjan. Rajoni midis Gllogjanit dhe Deçanit ishte me rëndësi kyçe strategjike për UÇK-së, sepse ai lidhte shtabin e UÇK-së të **Ramush Haradinajt** në Gllogjan me kufirin me Shqipërinë prej ku UÇK-ja mori armë dhe furnizime gjatë tërë vitit 1998. Gllogjani u bë gjithashtu qendër e rëndësishme rekrutimi për UÇK-në për rajonin e Dukagjinit dhe për Zonat Operative të Shalës, Llapit dhe Drenicës.
34. Forcat e UÇK-së kryen sulme kundër objektivave të policisë serbe në rajonin e Dukagjinit dhe gjithashtu kundër një kampi të afërt të refugjatëve serbë/malazezë që gjendej në fshatin Baballoq dhe si pasojë më 24 mars 1998 forcat e policisë serbe e rrethuan oborrin e familjes së **Ramush Haradinajt** në Gllogjan. **Ramush Haradinaj** dhe forcat e UÇK-së nën komandën e tij e zmbrapsën këtë sulm me sukses. Një polic serb u vra dhe **Ramush Haradinaj** u plagos.
35. Pas 24 marsit 1998, forcat e UÇK-së nën komandën dhe kontrollin e **Ramush Haradinajt** nisën një fushatë ushtarake për marrjen nën kontroll të rajonit midis fshatrave Gllogjan dhe Deçan dhe veçanërisht fshatrat Dubravë, Irzniq, Ratishë dhe Dashinoc dhe për largimin e serbëve etnikë prej fshatrave ku banonin. Gjithashtu ata vazhduan me sulme kundër kampit të refugjatëve në Baballoq. Ky kamp refugjatësh kishte qenë objekt sulmesh të ngjashme të UÇK-së që prej vitit 1997.
36. Gjatë marsit dhe prillit 1998 forcat e UÇK-së nën komandën dhe kontrollin e **Ramush Haradinajt**, duke përfshirë “Shqiponjat e Zeza” nën komandën e drejtpërdrejtë të **Idriz Balajt**, kërcënuan psikologjikisht ose fizikisht në mënyrë të përsëritur, rrahën ose përndryshe larguan civilë serbë dhe civilë romë/egjiptianë prej këtyre fshatrave dhe vranë shumë civilë serbë ose romë egjiptianë që mbetën pas ose që kishin refuzuar t’i braktisnin shtëpitë e tyre. Në gjysmën e dytë të

- prillit 1998, forcat e UÇK-së nën komandën dhe kontrollin e **Ramush Haradinajt** arritën të bllokoin pjesë të Deçanit për një periudhë afro trejavëshe.
37. Deri në mes të prillit 1998 shumë prej popullatës serbe që jetonin në Zonën Operative të Dukagjinit kishin ikur nga rajoni pas veprimeve të dhunës dhe përndjekjes së UÇK-së ndaj civilëve serbë. Brenda disa ditëve pas 19 prillit 1998, prej sulmeve të UÇK-së u larguan ose u vranë praktikisht të gjithë civilët e mbetur serbë në pjesët e kontrolluara prej UÇK-së në Zonën Operative të Dukagjinit.
 38. Gjatë muajve vijues brenda Zonës Operative të Dukagjinit, dhe në veçanti në komunat e Deçanit dhe Pejës, forcat e UÇK-së nën komandën dhe kontrollin e **Ramush Haradinajt** vazhduan sulme të ngjashme kundër civilëve serbë, shqiptarë kosovarë dhe romë/egjiptianë kosovarë ose civilëve të tjerë që konsideroheshin si bashkëpunëtorë, ose si mospërkrahës të UÇK-së, dhe të cilit nuk merrnin pjesë në luftime. Forca të UÇK-së nën komandën dhe kontrollin e **Ramush Haradinajt** kryen rrëmbime në Zonën Operative të Dukagjinit. Gjatë periudhës mars-shtator 1998 dhjetëra civilë u zhdukën në komunat e Zonës Operative të Dukagjinit, përveç viktimave të përmendura në këtë aktakuzë, UÇK-ja rrëmbeu më shumë se 60 civilë dhe më pas vrau shumë prej tyre.
 39. Fshati Jabllanicë ndodhet në komunën e Gjakovës, afërsisht 18km nga Gllogjani. Nga fundi i vitit 1995 **Lahi Brahimaj**, i cili jetonte në Jabllanicë strehoi anëtarë të tjerë të UÇK-së në shtëpinë e tij dhe i ndihmoi ata në kalimin e tyre përmes rajonit të Dukagjinit. U ngrit një depo armësh dhe shtëpia e **Lahi Brahimajt** përdorej për tubime të fshehta. Gjatë kësaj periudhe në rajonin e Dukagjinit nuk u kryen aksione me armë.
 40. Së paku prej marsit të vitit 1998 shtabi i UÇK-së së Jabllanicës strehonte anëtarë të lartë të UÇK-së të cilët hynin në Kosovë dhe shkonin në rajone të tjera të krahinës për ngritjen e komandave. **Ramush Haradinaj** shkoi në shtabin e Jabllanicës për trajtim mjekësor dhe për t'u shëruar prej plagëve që iu shkaktuan

- më 24 mars 1998 kur ndodhi ndeshja me armë me forcat serbe në oborrin e familjes së tij në Gllogjan. Pas një ofensive të Forcave Serbe në fillim të shtatorit 1998, **Ramush Haradinaj** e zhvendosi shtabin e tij të UÇK-së në oborrin familjar të **Lahi Brahima**jt në Jabllanicë.
41. Në mes të majit 1998 UÇK-ja ngriti një objekt të improvizuar burgimi në shtabin e Jabllanicës. Objekti i burgimit të Jabllanicës ndodhej në një shtëpi me katër dhoma ngjitur me oborrin familjar të **Lahi Brahima**jt ku ndodhej shtabi i UÇK-së për Jabllanicën. **Lahi Brahima**jt kishte një zyrë në shtëpi. Përgjithësisht UÇK-ja i mbante të burgosurit së bashku në një dhomë me madhësi afërsisht 16 metër katror dhe pa orendi. Disa të burgosur u flakën në bodrumin e shtëpisë që ishte mbushur me ujë deri në lartësinë gjysmë metër dhe u mbajtën atje. Gjatë burgimit të burgosurve u jepej shumë pak ushqim dhe ujë, rriheshin rregullisht dhe iu nënshtruan formave të tjera të keqtrajtimit fizik dhe iu mohua trajtimi mjekësor për lëndimet e tyre. Një numër të burgosurish në objektin e burgimit të Jabllanicës vdiqën si pasojë e lëndimeve të tyre ose u ekzekutuan me urdhër të të Akuzuarve.
 42. Liqeni i Radoniqit dhe kanali prej betoni i cili vjen prej lumit dhe derdhet në liqen ishin brenda Zonës Operative të Dukagjinit. Kanali kalon afërsisht dy kilometra larg Gllogjanit. Gjatë periudhës së aktakuzës, ushtarë të UÇK-së nën komandën dhe kontrollin e **Ramush Haradinajt** kontrollonin territorin përreth liqenit. Për të udhëtuar në këtë zonë kërkohej lejekalimi prej UÇK-së.
 43. Gjatë fundit të gushtit dhe fillimit të shtatorit 1998, Forcat Serbe nisën një kundërofensivë dhe rimorën përkohësisht rajonin rreth Gllogjanit duke përfshirë edhe rrethinën e kanalit të Liqenit të Radoniqit.
 44. Një ekip serb i mjekësisë ligjore për vendin e krimit, kreu një hetim në afërsi të kanalit që çon në Liqenin e Radoniqit, dhe në rrugën që çon në Dashinoc.

45. Më 12 shtator 1998 ose rreth kësaj date, ekipi gjeti mbetje të 32 kufomave të identifikueshme në rrethinën e kanalit të Liqenit të Radoniqit. Shumë prej kufomave u gjetën pranë njërës prej vetëm dy shtigjeve që të çonin në rrethinë. Ekipi gjeti edhe dy kufoma në rrugën që çon në Dashinoc, afërsisht nëntë kilometra prej Glogjanit.
46. Kufomat dhe mbetjet u ekzaminuan nga mjekësia ligjore në një morg provizor në Gjakovë. Disa prej mbetjeve të gjetura në rrethinën e kanalit të Liqenit të Radoniqit dhe në rrugën që çon në Dashinoc u identifikuan prej autoriteteve serbe me anë të procedurave tradicionale të identifikimit. Mbetjet e tjera të gjetura u identifikuan më pas prej organizatave ndërkombëtare me anë të provës së ADN-së. Këtu përfshihet edhe kufoma e Pal Krasniqit (Pika 5).

AKUZAT

PIKA 1

47. Më 19 maj 1998 ose rreth kësaj date, Ivan Zariqi(Ivan Zarić), serb, së bashku me dy romë/egjiptianë, Agron Berisha dhe Burim Bejta, u nisën prej fshatit të tyre Dollc dhe shkuan në mullirin e blojës në fshatin Grabanicë. Atje ata u arrestuan prej ushtarëve të UÇK-së të cilët i çuan në një shtëpi të braktisur dhe i rrahën keqazi. Pastaj ushtarët e UÇK-së i çuan në shtabin e Jabllanicës ku u mbajtën të burgosur.
48. Gjatë mbajtjes së tyre në objektin e burgimit të Jabllanicës dhe në praninë e **Ramush Haradinajt, Idriz Balaj** e gjymtoi Ivan Zariqin, duke i prerë veshin dhe kërcënoi se do t'u bënte të njëjtën gjë Agron Berishës dhe Burim Bejtës.
49. Pas gjymtimit të Ivan Zariqit, **Lahi Brahimaj**, në praninë dhe dëgjimin e **Ramush Haradinajt**, urdhëroi ekzekutimin e Ivan Zariqit, Agron Berishës dhe Burim Bejtës. Pastaj **Idriz Balaj** dhe një grup ushtarësh të UÇK-së të

Shqiponjave të Zeza i larguan tre personat prej andej. Ata u vranë gjatë burgimit nga UÇK-ja. Kufomat e tyre nuk janë gjetur.

Me këto veprime dhe mosveprime **Ramush Haradinaj, Idriz Balaj** dhe **Lahi Brahimaj** kryen si pjesëmarrës në NPK përkufizuar në paragrafët e mësipërm 23 – 25, krimet e mëposhtme;

Pika 1: SHKELJE E LIGJEVE OSE ZAKONEVE TË LUFTËS, Vrasje, Trajtim Mizor dhe Torturim, të njohura në Nenin e Përbashkët 3(1)(a) të Konventave të Gjenevës të vitit 1949, të ndëshkueshme sipas Nenit 3 dhe Nenit 7(1) të Statutit të Tribunalit.

Ndryshe,

Ramush Haradinaj kreu ose ndihmoi dhe inkurajoi kryerjen e krimeve të përshkruara në Pikën 1;

Idriz Balaj kreu ose ndihmoi dhe inkurajoi kryerjen e krimeve të përshkruara në Pikën 1.

Lahi Brahimaj urdhëroi, nxiti ose ndihmoi dhe inkurajoi kryerjen e krimeve të përshkruara në Pikën 1.

PIKA 2

50. Më 25 maj 1998 ose rreth kësaj date, ushtarët e UÇK-së rrëmbyen dy romë/egjiptianë, Ukë Rexhepajn dhe dhëndrin e tij Nesret Alijaj në fshatin Grabanicë dhe i akuzuan si bashkëpunëtorë të serbëve. Ata u çuan në Shtabin e UÇK-së së Jabllanicës dhe në objektin e burgimit. Atje **Lahi Brahimaj** urdhëroi ekzekutimin e tyre. Ata u vranë gjatë burgimit nga UÇK-ja.

Me këto veprime dhe mosveprime **Ramush Haradinaj, Idriz Balaj** dhe **Lahi Brahimaj** kryen si pjesëmarrës të NPK-së përkufizuar në paragrafët e mësipërm 23 - 25 krimet e mëposhtme;

Pika 2: SHKELJE E LIGJEVE OSE ZAKONEVE TË LUFTËS, Vrasje dhe Trajtim Mizor të njohura në Nenin e Përbashkët 3(1)(a) të Konventave të Gjenevës të vitit 1949, të ndëshkueshme sipas Nenit 3 dhe Nenit 7(1) të Statutit të Tribunalit.

Ndryshe,

Lahi Brahimaj urdhëroi, nxiti ose ndihmoi dhe inkurajoi kryerjen e krimeve të përshkruara në Pikën 2.

PIKA 3

51. Më 13 qershor 1998 ose rreth kësaj date, Dëshmitari 6, shqiptar kosovar katolik i konsideruar si bashkëpunëtor prej UÇK-së, u ndal nga ushtarët e UÇK-së në një postbllok në rrugën midis Klinës dhe Gjakovës. Ata kontrolluan automjetin dhe gjetën një armë zjarri. Ushtarët e UÇK-së e çuan në shtabin e UÇK-së në Jabllanicë. Me të mbërritur atje, ai u rrah keqazi prej ushtarëve të UÇK-së, ndër të cilët Nazmi Brahimaj, vëllai i **Lahi Brahimajt**.
52. Prej 13 qershorit 1998 deri afërsisht më 25 korrik 1998, Dëshmitari 6 u mbajt në shtabin dhe në objektin e burgimit të UÇK-së në Jabllanicë. Gjatë burgimit të tij, Dëshmitari 6 u rrah rregullisht prej **Lahi Brahimajt**, Nazmi Brahimajt dhe ushtarëve të tjerë të UÇK-së. Ai u rrah me shkopinj bejsbolli derisa thuhet humbi ndjenjat. Më 25 korrik 1998, ose rreth kësaj date, Dëshmitari 6 u lirua prej shtabit të UÇK-së në Jabllanicë nga Nazmi Brahimaj.

Me këto veprime dhe mosveprime **Ramush Haradinaj** dhe **Idriz Balaj** kryen si pjesëmarrës të NPK-së perkufizuar në paragrafët e mësipërm 23-25 krimet e mëposhtme;

Pika 3: SHKELJE E LIGJEVE OSE ZAKONEVE TË LUFTËS, Trajtim Mizor dhe Torturim, të njohura në Nenin e Përbashkët 3(1) (a) të Konventave të Gjenevës të vitit 1949, të ndëshkueshme sipas Nenit 3 dhe Nenit 7(1) të Statutit të Tribunalit.

PIKA 4

53. Më 13 qershor 1998 ose rreth kësaj date, Nenad Remistar, oficer i policisë serbe u ndal prej ushtarëve të UÇK-së në një postbllok të UÇK-së në rrugën midis Klinës dhe Gjakovës. Ushtarët e UÇK-së e çuan në objektin e burgimit të UÇK-së në Jabllanicë. Me të mbërritur atje, ai u rrah keqazi me shkopinj bejsbolli prej ushtarëve të UÇK-së, ndër të cilët Nazmi Brahimaj, vëllai i **Lahi Brahimajt**.
54. Më 14 qershor 1998 ose rreth kësaj date, Nenad Remistari u nxor prej objektit të burgimit të UÇK-së në Jabllanicë. Ai u vra gjatë burgimit nga UÇK-ja. Kufoma e tij nuk është gjetur.
55. Midis mesit të qershorit 1998 dhe fundit të korrikut 1998, një individ i panjohur i përkatësisë etnike boshnjake dhe tre individë të panjohur të përkatësisë etnike malazeze u sollën në objektin e burgimit të UÇK-së në Jabllanicë prej ushtarëve të UÇK-së. Këta individë u mbajtën për një periudhë afërsisht treditëshe gjatë së cilës ushtarët e UÇK-së i rrahën me shkopinj bejsbolli dhe u ngulën thika. Pastaj ata u nxorën prej objektit të burgimit nga ushtarë të UÇK-së.

Me këto veprime dhe mosveprime **Ramush Haradinaj, Idriz Balaj** dhe **Lahi Brahimaj** kryen si pjesëmarrës të NPK-së perkufizuar në paragrafët e mësipërm 23 - 25 krimet e mëposhtme;

Pika 4: SHKELJE E LIGJEVE OSE ZAKONEVE TË LUFTËS, Vrasje, Trajtim Mizor dhe Torturim, të njohura në Nenin e Përbashkët 3(1)(a) të Konventave të Gjenevës të vitit 1949, të ndëshkueshme sipas Nenit 3 dhe Nenit 7(1) të Statutit të Tribunalit.

PIKAT 5

56. Më 10 korrik 1998 ose rreth kësaj date, Pal Krasniqi, shqiptar kosovar katolik, shkoi në shtabin e UÇK-së në Jabllanicë për t'iu bashkuar UÇK-së. Ai qëndroi disa ditë në shtabin e Jabllanicës, derisa u arrestua si spiun. Pastaj Pal Krasniqi u rrah rëndë me shkopinj bejsbolli, derisa u detyrua të bënte një pranim te rremë.

57. Pal Krasniqi u pa për herë të fundit i gjallë më 26 korrik 1998 ose rreth kësaj date në shtabin e UÇK-së në Jabllanicë ku u mbajt. Ai u vra gjatë burgimit nga UÇK-ja. Në shtator 1998 mbetjet e kufomës së tij u gjetën në rrethinën e kanalit të Liqenin e Radoniqit.

58. Më 11 korrik 1998 ose rreth kësaj date, Skënder Kuqi, shqiptar kosovar, u rrëmbye nga ushtarët e UÇK-së prej dyqanit të tij në Zahaq dhe u çua në shtabin e UÇK-së në Jabllanicë ku ushtarë të UÇK-së e rrahën keqas me shkopinj dhe shufra metalike.

59. Më 16 korrik 1998 ose rreth kësaj date, Skënder Kuqi, i pavetëdijshëm dhe i plagosur rëndë si pasojë e rrahjeve të pësura gjatë burgimit prej UÇK-së, u transferua në objektin mjekësor të UÇK-së në Irzniq për mjekim, ku vdiq. Veshka e tij shihej prej një plage të hapur si pasojë e rrahjeve. Ai u varros prej ushtarëve të UÇK-së në Jabllanicë. Më vonë kufoma e tij u zhvarros dhe iu dha familjes së tij në bazë të udhëzimeve të **Ramush Haradinajt**.

60. Më 13 korrik 1998 ose rreth kësaj date, Dëshmitarit 3, shqiptar kosovar i cili kishte refuzuar të luftonte për UÇK-në, iu kërkua prej **Lahi Brahimajt** ta shoqëronte deri në shtabin e UÇK-së në Jabllanicë. Pasi erdhën në shtabin e Jabllanicës, ai u burgos bashkë me dy njerëz të tjerë prej **Lahi Brahimajt**. Ushtarë të UÇK-së e rrahën Dëshmitarin 3 derisa humbi ndjenjat.

61. Gjatë burgimit, ushtarë të UÇK-së i morën në pyetje dhe i rrahën këta tre burra dhe i mbajtën të lidhur. Midis 13 korrikut 1998 dhe 16 korrikut 1998 Nazmi

Brahimaj dhe Naser Brahimaj, i njohur si “Rusi” i rrahën në mënyrë të përsëritur dy të burgosurit e panjohur.

62. Më 16 korrik 1998 ose rreth kësaj date, Dëshmitari 3 u çua në një zyrë ku ishin të pranishëm **Lahi Brahimaj**, **Idriz Balaj** dhe dy ushtarë të paidentifikuar të UÇK-së. **Lahi Brahimaj** i ftoi ushtarët e UÇK-së që ta rrihnin Dëshmitarin SST7/03, gjë që ato e bënë duke përdorur mjete. **Lahi Brahimaj** dhe **Idriz Balaj** e inkurajuan rrahjen. Gjatë rrahjes **Idriz Balaj** e akuzoi Dëshmitarin 3, si spiun serb dhe e kërcënoi. **Lahi Brahimaj** e nxiti Dëshmitarin 3 të vriste veten. Më vonë Dëshmitari 3 u arratis.
63. Në fund të korrikut 1998, Dëshmitari 3 u rrëmbye sërish nën tytën e armës në Jabllanicë prej **Lahi Brahimajt**. **Lahi Brahimaj** e çoi Dëshmitarin 3 në shtëpinë e **Lahi Brahimajt** ku ai e rrahu dëshmitarin. Pastaj **Lahi Brahimaj** e çoi Dëshmitarin 3 në shtabin e UÇK-së në Jabllanicë, ku **Lahi Brahimaj** e mori në pyetje dhe e rrahu Dëshmitarin 3 para se ta çonte në shtabin e UÇK-së në Gllogjan, ku Dëshmitari 3 iu dorëzua një oficeri të policisë ushtarake të UÇK-së, i cili gjithashtu e rrahu dëshmitarin. Pastaj **Ramush Haradinaj** e liroi Dëshmitarin 3 prej burgimit të UÇK-së.

Me këto veprime dhe mosveprime **Ramush Haradinaj** dhe **Idriz Balaj** kryen si pjesëmarrës të NPK-së përkufizuar në paragrafët e mësipërm 23-25 krimet e mëposhtme;

Pika 5: SHKELJE E LIGJEVE OSE ZAKONEVE TË LUFTËS, Vrasje, Trajtim Mizor dhe Torturim, të njohura në Nenin e Përbashkët 3(1)(a) të Konventave të Gjenevës të vitit 1949, të ndëshkueshme sipas Nenit 3 dhe Nenit 7(1) të Statutit të Tribunalit.

PIKA 6

64. Më 23 maj 1998 ose rreth kësaj date, shqiptarët kosovarë, Naser Lika dhe Fadil Fazlija (Fazliu), të dy nga Grabanica, u rrëmbyen në fshatin Zhabel prej ushtarëve të UÇK-së, të dyshuar si tradhtarë për shkak se thuhej që kishin përkrahur Lidhjen Demokratike të Kosovës (LDK). Ushtarët e UÇK-së i çuan në shtabin e UÇK-së në Jabllanicë. Atje, **Lahi Brahimaj, Ramush Haradinaj, Idriz Balaj** dhe anëtarë të tjerë të UÇK-së i kërcënuan Naser Likën, Fadil Fazlinë (Fazliu) dhe afërsisht njëzet persona nga fshati Grabanicë, duke i informuar se ata nuk mund të jetonin në Kosovë nëqoftëse nuk e çlironin fshatin e tyre prej serbëve. UÇK-ja liroi Naser Likën dhe Fadil Fazlinë (Fazliu) pasi një anëtar i familjes ndërhyri dhe kërcënoi me “gjakmarrje”.
65. Në korrik 1998, **Lahi Brahimaj** dhe ushtarë të tjerë të UÇK-së e rrëmbyen përsëri Naser Likën në shtëpinë e tij në Grabanicë dhe e çuan në shtabin e UÇK-së në Jabllanicë, ku ai u soll para **Ramush Haradinajt** dhe **Idriz Balajt**. **Ramush Haradinaj** i tha **Lahi Brahimajt** të vazhdonte me “punën e tij”. Pastaj një ushtar i UÇK-së i njohur si ‘Bandashi’ e rrahu Naser Likën me shkop bejsbolli. **Ramush Haradinaj** urdhëroi në mënyrë të përsëritur ndërprerjen dhe rifillimin e rrahjes. **Idriz Balaj** e kërcënoi se do ta vriste Naser Likën. Gjatë rrahjes **Ramush Haradinaj** e pështyu në fytyrë Naser Likën. Ushtarët e UÇK-së e goditën në testikul kur ai ishte i shtrirë përtokë. Më pas Naser Lika u burgos për tri ditë në bodrumin e mbushur me ujë të ndërtesës së dytë të oborrit. Gjatë kësaj kohe ai u rrah përsëri rëndë. Më tej, Naser Lika u detyrua të punonte në kuzhinën e shtabit të UÇK-së. Pas rreth tri javësh, ai arriti të arratisej.

Me këto veprime dhe mosveprime **Ramush Haradinaj, Idriz Balaj** dhe **Lahi Brahimaj** kryen si pjesëmarrës të NPK-së përkufizuar në paragrafët e mësipërm 23-25 krimet e mëposhtme;

Pika 6: SHKELJE E LIGJEVE OSE ZAKONEVE TË LUFTËS, Trajtim Mizor dhe Torturim, të njohura në Nenin e Përbashkët 3(1)(a) të Konventave të Gjenevës të vitit 1949, të ndëshkueshme sipas Nenit 3 dhe Nenit 7(1) të Statutit të Tribunalit.

Ndryshe,

Ramush Haradinaj urdhëroi, nxiti ose ndihmoi dhe inkurajoi kryerjen e krimeve të përshkruara në Pikën 6;

Idriz Balaj kreu ose planifikoi, ose ndihmoi dhe inkurajoi kryerjen e krimeve të përshkruara në Pikën 6; dhe

Lahi Brahimaj kreu ose planifikoi, ose ndihmoi dhe inkurajoi kryerjen e krimeve të përshkruara në Pikën 6.

Carla Del Ponte
Prokurore

Më datën 16 tetor 2007
Në Hagë
Holandë

Rishikuar 21 janar 2011